SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 150/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. B. H., N., J. H., M., a Ing. M. S., N., zastúpených advokátkou Mgr. E. S., N., vo veci namietaného porušenia ich základných práv garantovaných čl. 47 ods. 3, čl. 48 a čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 1 a čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Nitre z 19. októbra 2010 sp. zn. 6 Co 124/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. B. H., J. H. a Ing. M. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2011 doručená sťažnosť Ing. B. H., J. H. a Ing. M. S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou sa domáhali vyslovenia porušenia v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 124/2010 z 19. októbra 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 1. februára 2011, zrušenia tohto rozsudku,

priznania primeraného finančného zadosťučinenia každému po 8 000 € a náhrady trov konania v konaní pred ústavným súdom.

2. Sťažovatelia v podstatnom uviedli, že všeobecné nižšie súdy pri rozhodovaní nerešpektovali vyslovený právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v predchádzajúcom jeho rozhodnutí sp. zn. 2 Cdo 231/07, v dôsledku čoho sa spor ani po 18 rokoch riadne neukončil.

3. Predtým, ako ústavný súd pristúpil k vecnému posúdeniu sťažnosti, skúmal, či podanie sťažovateľov spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti a či sú vôbec dané podmienky jeho meritórneho prejednania.

4. Ústavná sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje procesný prostriedok na ochranu ústavným poriadkom zaručených základných práv a slobôd, ktorý je proti ostatným prostriedkom, ktoré jednotlivcovi slúžia na ochranu jeho práv, vo vzťahu subsidiarity. Atribút subsidiarity ústavnej sťažnosti má ako dimenziu formálnu, tak aj dimenziu materiálnu. Na jednej strane sa subsidiarita ústavnej sťažnosti odráža v požiadavke vyčerpania všetkých prostriedkov pred jednotlivými orgánmi verejnej moci, ktorý právny poriadok jednotlivcovi poskytuje, čo nachádza výraz v inštitúte neprípustnosti ústavnej sťažnosti (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a na strane druhej z nej vyplýva, že dôvodom subsidiarity sú samotné kompetencie ústavného súdu ako orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), teda orgánu, ktorý poskytuje ochranu základným právam a slobodám jednotlivca len vtedy, pokiaľ základné práva neboli rešpektované ostatnými orgánmi verejnej moci. Zo zásady subsidiarity ústavnej sťažnosti tak vyplýva princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do činnosti ostatných orgánov verejnej moci, čo znamená, že ústavná sťažnosť je krajným prostriedkom na ochranu práva nastupujúcim vtedy, keď náprava pred týmito orgánmi verejnej moci už nie je štandardným postupom možná.

5. Ústavné súdnictvo je tak vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, pri ktorých prípadnú protiústavnosť spočívajúcu v porušení

základných práv a slobôd jednotlivca už nemožno napraviť iným spôsobom. Ústavnú sťažnosť teda sťažovatelia môžu podať až potom, ako neuspeli so svojimi námietkami pred príslušnými inými orgánmi verejnej moci, ktorým tiež (a predovšetkým) prislúcha povinnosť poskytovať ochranu základným právam a slobodám jednotlivca.

6. Preto v prípade, kde je opravný prostriedok prípustný zo zákona a je celkom v dispozícii sťažovateľa, tento ho musí pred podaním ústavnej sťažnosti vyčerpať. Ak tak neurobí, alebo urobí oneskorene, ústavný súd sťažnosť odmietne pre neprípustnosť.

7. V sťažnosti sa uvádza, že po zrušujúcom rozsudku dovolacieho súdu (sp. zn. 2 Cdo 231/2007) boli vydané nové rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, ktoré podľa sťažovateľov nerešpektovali právny názor v zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu, preto proti rozsudku krajského súdu mohli a mali podať nárokovateľné dovolanie podľa § 238 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, o ktorom by opätovne rozhodoval najvyšší súd a ktorý by bol poskytol ochranu nimi označených základných práv; túto možnosť zrejme sťažovatelia nevyužili, lebo to tak vyplýva z obsahu sťažnosti. V danej veci a v daný okamih podanie ústavnej sťažnosti nebolo prípustné, pretože nebol dodržaný princíp subsidiarity ústavnej sťažnosti tak, ako bol vymedzený v predchádzajúcom bode 4.

8. Ani vo vzťahu k námietke týkajúcej sa zbytočných prieťahov v skončenom súdnom konaní nebola sťažnosť opodstatnená, lebo ústavný súd sa v tomto smere jednoznačne vyjadruje (porov. III. ÚS 164/04, IV. ÚS 235/05 a ďalšie), že po právoplatnom skončení veci sa už nedá dosiahnuť účel práva a jeho ochrany garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru; stav právnej neistoty sa totiž už odstránil samotným faktom, t. j. právoplatnosťou súdneho rozhodnutia. Navyše, v tomto smere chýbala aktivita sťažovateľov, ktorí sa v priebehu konania nedomáhali ochrany tohto práva, a to primárne u príslušného predsedu súdu podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo ústavný súd už konštantne považuje za účinný a nutný právny prostriedok pred zbytočnými prieťahmi (porov. I. ÚS 33/05, IV. ÚS 278/04 a ďalšie).

9. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov ako neprípustnú odmietol (§ 25 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) bez toho, aby sa zaoberal jej jednotlivými dôvodmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2011